

Sygn. akt V ACa 597/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2018r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Stojek
Sędziowie:	SA Jadwiga Galas SA Irena Piotrowska (spr.)
Protokolant:	Anna Fic

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2018r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. D.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 20 czerwca 2017r., sygn. akt I C 202/16

1. oddala apelację;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;
3. przyznaje adwokatowi M. J. od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Gliwicach) wynagrodzenie w kwocie 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych, w tym 621 złotych podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Irena Piotrowska	SSA Grzegorz Stojek	SSA Jadwiga Galas
----------------------	---------------------	-------------------

Sygn. akt V ACa 597/17

UZASADNIENIE

Powód G. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Prezesa SR w (...) kwoty 70 000 zł tytułem zadośćuczynienia za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.

Pozwany reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił powództwo i orzekł w przedmiocie kosztów procesu.

W motywach tego rozstrzygnięcia wskazano na następujące okoliczności faktyczne oraz ich ocenę prawną.

Powód był prawomocnie skazany wyrokami: SR w (...) z dnia 28 stycznia 1997 (III K 2061/96) z art. 214 par. 1 d.kk; SR w (...) z dnia 29 czerwca 1999 (III K 683/99) z art. 278 par. 1 kk; SO w Katowicach z dnia 20.04.2000 (XVI K 174/99) z art. 280 par. 2 kk i art. 158 par. 1 kk zw. z art. 11 par. 1 kk. Kary orzeczone wyżej wymienionymi wyrokami zostały zamienione powodowi na karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności na mocy wyroku łącznego wydanego przez Sąd Okręgowy w Katowicach (XVI K 144/00).

W sprawie III K 858/03 powód został oskarżony o czyny z art. 280 par. 1 kk w zw. z art. 64 par. 1 kk oraz art. 282 kk oraz art. 13 par. 1 kk, 11 par. 2 kk, 12 kk, 64 par. 1 kk. Wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 12 stycznia 2004r. powód został skazany na karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem tymczasowego aresztowania od dnia 23 stycznia 2003 r. do 9 kwietnia 2003 r. oraz od 16 kwietnia 2003 do 12 stycznia 2004 r. oraz na karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 6 sierpnia 2004 roku (VI Ka 230/04) wyrok zmieniono

w zakresie podstawy przyjęcia działania powoda w warunkach powrotu do przestępstwa oraz w zakresie rozstrzygnięcia w przedmiocie dowodu rzeczowego. W pozostałym zakresie wyrok SR (...) utrzymano w mocy. Postanowieniem z 11 maja 2005 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację powoda jako oczywiście bezzasadną. Postanowieniem Sądu Okręgowego

w Gliwicach z dnia 27 stycznia 2006 r. udzielono powodowi przerwy w odbywaniu kary do 27 czerwca 2006 r. z uwagi na potrzebę rehabilitacji nogi po urazie stopy który miał miejsce w dniu 19 września 2005 r.; powoda zwolniono 31 stycznia 2006 roku. Po upływie przerwy powód nie stawiał się celem kontynuowania wykonania kary; postanowieniem z 11 stycznia 2007r. zarządzono poszukiwanie powoda listem gończym. Poszukiwanie listem gończym na terenie kraju okazało się bezskuteczne. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 4 czerwca 2007 roku (IV Kop 46/07) wydano wobec powoda Europejski Nakaz Aresztowania celem sprowadzenia do kraju celem odbycia pozostałej części kary pozbawienia wolności w wymiarze roku i 189 dni. W styczniu 2008 roku biuro wywiadu kryminalnego KGP poinformowało, że powód został zlokalizowany na terytorium Irlandii.

W dniu 1 lutego 2008 r. Europejski Nakaz Aresztowania został przesłany do Departamentu Sprawiedliwości w Republice Irlandii. Z informacji przekazanych przez stronę irlandzką na początkowym etapie postępowania w przedmiocie przekazania wynikało, że do dnia 11 lipca 2008 r. powód ma odbywać w Irlandii karę aresztu, orzeczoną przez tamtejszy sąd,

a przekazanie wyżej wymienionego do Polski może nastąpić dopiero po tej dacie. Treść dalszej korespondencji, wymienianej pomiędzy Sądem Okręgowym w Gliwicach

a Departamentem Sprawiedliwości w D., wskazuje, że po tej dacie powód nadal był pozbawiony wolności, ale już w związku z toczącą się procedurą ekstradycyjną, w której ostatecznie Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę, utrzymał

w mocy orzeczenie tamtejszego sądu o zgodzie na przekazanie skazanego do Polski.

O powyższym Sąd Okręgowy w Gliwicach został poinformowany przez Departament Sprawiedliwości w D. faksem z dnia 31 lipca 2009 r., w treści którego zaznaczono również, iż przekazanie G. D. do Polski musi nastąpić w ciągu 10 dni, tj. do dnia

9 sierpnia 2009r. Sąd Okręgowy w Gliwicach podjął próbę uzyskania od strony irlandzkiej przesunięcia tego terminu do dnia 19 sierpnia 2009 r., jednakże bez pozytywnego efektu. Faksem z dnia 7 sierpnia 2009 r., Departament

Sprawiedliwości w D. poinformował Sąd Okręgowy w Gliwicach, że wnioski o przedłużenie terminu nie zostały uwzględnione

i jeżeli do północy dnia 9 sierpnia 2009 r. nie nastąpi przekazanie powoda, zostanie on zwolniony, a następnie faksem z dnia 12 sierpnia 2009 r. poinformowano, że w dniu

9 sierpnia 2009 r. nastąpiło jego zwolnienie. Do fizycznego przekazania powoda

w wykonaniu wydanego przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w dniu 4 czerwca 2007 r., sygn. akt IV Kop 46/07, Europejskiego Nakazu Aresztowania zatem nie doszło. Skazany sam podjął decyzję o powrocie do Polski, na terytorium której w dniu 27 września 2009 r. został zatrzymany i doprowadzony do aresztu po przerwie w odbywaniu kary. Wówczas określono początek kary na 27.09.2009r. i koniec na 19.03.2011r.

W dniu 6 października 2009 r. do Sądu Rejonowego w (...) wpłynął wniosek skazanego G. D. o zaliczenie, na poczet odbywanej kary pozbawienia wolności w sprawie

o sygn. III K 858/03, piętnastu miesięcy i trzech dni pobytu w areszcie w Irlandii, w związku z Europejskim Nakazem Aresztowania. Przy przyjęciu powód oświadczył, iż w okresie od

6 maja 2008 do 9 sierpnia 2009 przebywał w irlandzkim areszcie do sprawy III K 858/03. Uwzględniając powyższe koniec kary winien mieć miejsce 14 grudnia 2009 r. Z informacji dostarczonych przez policję irlandzką wynika, że powód na mocy wyroków sądu irlandzkiego (w N.) odbywał karę za przestępstwa popełnione w trakcie pobytu w Irlandii. Postanowieniem SO w Opolu z 18 stycznia 2010 r. (IV Kow 5158/09/wz) powód został warunkowo zwolniony z odbywania reszty kary; wyznaczono mu okres próby do dnia

18 stycznia 2012 r. Sąd zwalniający przyjął, że koniec odbywania kary przypada na dzień

19 marca 2011 r.

Postanowieniem z 15 lutego 2010 r. SR w (...) (Wp 462/04) nie uwzględnił wniosku powoda o zaliczenia na poczet wykonywanej kary okresu pozbawienia wolności na terenie Republiki Irlandii. Wskazano, że nie doszło do realizacji europejskiego nakazu aresztowania bowiem powód dobrowolnie powrócił do Polski gdzie został zatrzymany i doprowadzony do aresztu. Postanowienie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się. Na skutek kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść powoda postanowieniem z 31 maja 2016 r. (IV KK 414/15) uchylono postanowienie z 15 lutego 2010 r. i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w (...). Sąd Najwyższy stwierdził, iż na podstawie art. 607f k.p.k. zaliczeniu na poczet orzeczonej lub wykonywanej kary pozbawienia wolności podlega każdy okres faktycznego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu, o ile tylko to pozbawienie wolności miało związek z wydaniem Europejskiego Nakazu Aresztowania w celu przekazania. Nie ma przy tym znaczenia to, czy pozbawienie wolności w państwie wykonania nakazu osoby, która ma zostać przekazana do państwa wydania nakazu, zostanie zakończone fizycznym jej przekazaniem władzom polskim przez władze państwa wykonania nakazu. Uchybienie sądu sprowadzające się do rażącego naruszenia art. 607 f k.p.k. spowodowało dla powoda konsekwencje w postaci dodatkowego, nieuzasadnionego pozbawienia go wolności przez okres co najmniej roku.

W dacie wydania ENA wobec powoda, z orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego

w (...) z dnia 12 stycznia 2004 r., sygn. akt III K 858/03, kary 4 i lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, pozostało bowiem do odbycia rok, 5 miesięcy i 22 dni pozbawienia wolności. Od dnia 12 lipca 2008r. do 9 sierpnia 2009r. powód był pozbawiony wolności wyłącznie w związku z ENA. Gdyby zatem Sąd Rejonowy w (...), oczywiście po dokonaniu prawidłowych w tym zakresie ustaleń poprzez uzyskanie stosownych informacji od strony irlandzkiej, zaliczył powoda okres jego pozbawienia wolności na terenie Irlandii, pozostający w wyłącznym związku z toczącą się procedurą ekstradycyjną, wówczas do odbycia pozostałoby mu jedynie niecałe 5 miesięcy pozbawienia wolności. Wydanie postanowienia zaskarżonego kasacją, odmawiającego zaliczenia jakiegokolwiek okresu pozbawienia wolności na poczet wykonywanej kary, spowodowało to, że powód odbył

w okresie od dnia 27 września 2009 r. do dnia 20 stycznia 2010 r. (kiedy to udzielono mu warunkowego przedterminowego zwolnienia) kolejną część kary, a następnie - po odwołaniu tego środka probacyjnego - w okresie od dnia 14 listopada 2011 r. do dnia 11 stycznia 2013 r. dalszą jej część. W efekcie zatem powód spędził w zakładzie karnym o ponad rok dłużej niż byłoby to niezbędne w wypadku prawidłowego zinterpretowania przez Sąd Rejonowy

w (...) określonej w art. 607f k.p.k. reguły zaliczania okresu faktycznego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu w związku z przekazaniem. Sąd Najwyższy podkreślił nadto, że powód w chwili rozpoznawania kasacji przebywał w zakładzie karnym albowiem od dnia 27 stycznia 2014 r. do dnia 27 kwietnia 2016 r. odbywał on karę łączną

2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 16 kwietnia 2013 r., sygn. akt II K 1559/12, a następnie w okresie od dnia 27 kwietnia 2016 r. do dnia 23 września 2019 r. ma odbywać karę łączną 5 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 7 marca 2014 r., sygn. akt II K 64/14. Wskazano, że nie zachodzą przeszkody, aby po uchyleniu zaskarżonego kasacją postanowienia, przy ponownym rozpoznaniu sprawy doszło do wydania orzeczenia zaliczającego skazanemu okres pozbawienia wolności związany z wykonywaniem ENA

w państwie jego wykonania, na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie sygn. akt III K 858/03. Wydanie takiego orzeczenia, po niejako deklaratoryjnym uznaniu odbycia całości kary w tejże sprawie, powodowałoby jedynie konieczność dokonania zmian w zakresie obliczenia kar w postępowaniu wykonawczym. W czasie odbywania kary orzeczonej w sprawie sygn. akt III K 858/03 podlegały bowiem również wykonaniu inne jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami objętymi następnie wyrokiem łącznym z dnia 16 kwietnia 2013 r., w sprawie o sygn. akt II K 1559/12.

Postanowieniem z 20 lipca 2016 roku powodowi zaliczono na poczet orzeczonej wyrokiem w sprawie III K 858/03 kary okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności na terenie Republiki Irlandii w dniach od 12 lipca 2008 do 9 sierpnia 2009 w związku z wydanym wobec niego ENA. Sąd przyjął, że powód przebywał w więzieniu irlandzkim w związku z ENA w okresie od 12 lipca 2008 do 9 sierpnia 2009 roku. Uwzględniając powyższe liczba dni do odbycia kary na dzień 28 lipca 2016 roku wynosiła 28 (14.11 – 12.12 2011).

Postanowieniem z 21 lipca 2011 roku (VII Kow 1176/11/owz) powodowi odwołano i zarządziło wykonanie reszty nieodbytej kary bowiem w okresie próby nałożonym przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu powód dopuścił się przestępstwa z art. 279 par. 1 k w zw. z art. 64 par. 1 kk, 284 par. 2 kk, 286 par. 1 kk za co został skazany na karę bezwzględną 1 roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności (III K 2160/10); odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia było w świetle art. 160 par. 1 kkw obligatoryjne. Nadto, czego nie ujęto w uzasadnieniu postanowienia z 21 lipca 2011 roku, powód został skazany w sprawach III K 2160/10, III K 371/11.

Postanowieniem z 15 stycznia 2013 roku zarządziło wobec powoda wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 15 dni w zamian za nieuiszczoną grzywnę orzeczoną wyrokiem III K 858/03.

W ocenie Sądu Okręgowego roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Podano, że zgodnie z art. 417¹ § 2 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej

W omawianej sytuacji na korzyść powoda działał Prokurator Generalny co w ocenie Sądu Okręgowego wyczerpuje pojęcie „skorzystania z przysługujących środków prawnych” w rozumieniu art. 424^{1b} k.p.c.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji powód nie wykazał wszystkich przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Przyznano, że orzeczenie Sądu Rejonowego z 2010 r. zostało wydane niezgodnie z prawem. Przyjęto, że wykazana została bezprawność działania Sądu Rejonowego w (...), nie wykazano jednak szkody bądź krzywdy po stronie powoda. Zaznaczono, że to na powodzie zgodnie z art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c. spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie. Wskazano, że powód nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych ograniczając się do gołosłownych twierdzeń z pozwu

o niepewności co do swojej sytuacji prawnej, niemożności podjęcia zatrudnienia, zadłużeniu mieszkania czy opóźnieniu się prawa do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie. Wobec braku wykazania szkody stwierdzono brak podstaw do badania związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego a szkodą. Podano, że powód był w Irlandii pozbawiony wolności bezpośrednio przed rozpoczęciem odbywania kary w związku z ENA za czyny popełnione na terenie Irlandii. Podnoszona przez niego ewentualna utrata pracy powinna być raczej wiązana z pozbawieniem wolności już we wcześniejszym okresie. Biorąc pod uwagę fakt popełnienia przez powoda kolejnych czynów zabronionych, czy też odwołanie powodowi warunkowego zwolnienia uznano, że nie zachodzi żadne prawdopodobieństwo, aby w związku z przesunięciem terminu w którym powód mógłby się ubiegać o warunkowe przedterminowe zwolnienie, została wyrządzona mu szkoda skutkująca dłuższym okresem osadzenia. Uwzględniając orzeczone wobec powoda dalsze kary pozbawienia wolności podano, że powód po odbyciu kary w sprawie III K 858/03 w dalszym ciągu nie przebywałby na wolności. Zaznaczono, że konsekwencje wynikłe z odmowy zaliczenia okresu pozbawienia wolności na terenie Irlandii do okresu odbycia kary w sprawie III K 858/03 zostały bezpośrednio zniwelowane poprzez ponowne rozpoznanie sprawy

w wyniku czego doszło do ponownego obliczenia terminów odbycia kary pozbawienia wolności we wszystkich sprawach z udziałem powoda. Ostatecznie powód nie był pozbawiony wolności na czas dłuższy niż to wynika z orzeczonych wobec niego kar. Stwierdzono, że zarówno w przypadku przekazania powoda w sierpniu 2009 roku stronie polskiej, jak i w przypadku gdyby Sąd Rejonowy w (...) od początku zaliczył powodowi okres pozbawienia wolności w Irlandii powód pozostawałby pozbawiony wolności przynajmniej do 2018 roku w związku z karami orzeczonymi w innych sprawach karnych. Oznacza to, że powód nie miałby możliwości podjęcia pracy, zajęcia się matką; w takiej sytuacji uznano, że nie ma mowy o naruszeniu jego dóbr osobistych w tym prawa do wolności.

Podkreślono, że po ponownym rozpatrzeniu sprawy SR w (...) postanowieniem

z 20.07.2016 ostatecznie zaliczył powodowi na poczet kary pozbawienia wolności okres pozbawienia wolności na terenie Irlandii od dnia 12 lipca 2008 do dnia 9 sierpnia 2009.

W związku z powyższym doszło do ponownego obliczenia kary w sprawie III K 858/03

i ustalenia jej końca na 12 grudnia 2011 roku. Przesunięcie końca kary skutkowało w dalszej kolejności wprowadzeniem powodowi do wykonania od 12 grudnia 2011 do 27 stycznia 2014 roku do wykonania kary wymierzonej wyrokiem łącznym przez SR w Nysie w sprawie II K 64/14 następnie od 27 stycznia 2014 do 26 kwietnia 2016 kary wymierzonej wyrokiem łącznym przez Sąd Rejonowy w Nysie w sprawie II K 1559/12. Od 26 kwietnia 2016 roku powód odbywał dalszą część kary wymierzonej wyrokiem łącznym wydanym w sprawie II K 64/14 której koniec przypada na 15 października 2018 roku. Powód, oprócz kary orzeczonej w sprawie III K 858/03 miał jeszcze bowiem do odbycia kary orzeczone wyrokami późniejszymi. Przyjęto, że nawet gdyby w 2010 roku Sąd Rejonowy dokonał poprawnego zaliczenia kary bądź też gdyby została ona poprawnie zaliczona wskutek rozpoznanego zwykłego zażalenia to na skutek konieczności odbycia kar orzeczonych później powód

w dalszym ciągu byłby pozbawiony wolności. Zaznaczono, że powód w żadnym okresie nie był bezprawnie pozbawiony wolności. Uznano, iż w wyniku wydania postanowienia

z 15 lutego 2010 roku nie została wyrządzona powodowi jakakolwiek szkoda lub krzywda.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w punkcie 1 co do oddalenia powództwa.

Wyrokowi zarzucono:

I. naruszenie przepisów postępowania mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a to:

1. art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, przejawiających się w tym, iż:

-nie doszło w wyniku zaniechania organów sądowych rozpoznających sprawę powoda do niewydania orzeczenia, co spowodowało powstanie szkody, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż niewydanie orzeczenia o przeliczeniu kary spowodowało negatywne dla powoda skutki, które szeroko opisuje w uzasadnieniu pozwu,

-powód nie wykazał w sposób należyty wysokości szkody poniesionej w wyniku niewydania przedmiotowego orzeczenia, podczas gdy należało wziąć pod uwagę jego szczególne położenie - pobyt w Zakładzie Karnym - powodujące brak dostępu do dokumentacji

Z ostrożności procesowej wyrokowi zarzucono:

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

1. przepisu art. 442¹ k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj.:

-uznanie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu, podczas gdy o nieprawidłowości wynikającej z niewydania przedmiotowego orzeczenia dowiedział się z akt postępowania przed Sądem Najwyższym i kasacji Prokuratora Generalnego z dnia 27.1.2015 r.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 i zasądzenie na rzecz jego rzecz od pozwanego kwoty 70.000 zł tytułem odszkodowania i/lub zadośćuczynienia ,zasądzenia na rzecz pełnomocnika kosztów pomocy prawnej świadczonej na rzecz powoda z urzędu, które dotychczas nie zostały w całości ani w części uiszczone, nieobciążanie powoda kosztami postępowania w przypadku oddalenia apelacji,

Ewentualnie wniósł o uchylenie przedmiotowego orzeczenia i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie jest zasadna i dlatego nie mogła odnieść skutku.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za podstawę dla własnych rozważań.

Podniesione w apelacji zarzuty nie są zasadne.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę , że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów.

Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por .wyrok Sn z dnia 8 kwietnia 2009r., II PK 261/08). Zawarte w apelacji zarzuty w istocie stanowią polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Skarżący stara się w ten sposób narzucić własną ocenę twierdzeń zawartych w pozwie wynikającą z jego subiektywnego przekonania. Nie wskazuje natomiast na konkretne uchybienia Sądu Okręgowego co do naruszenia zasad logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego przy dokonywaniu oceny dowodów. Podkreślenia wymaga, że w rozpoznawanej sprawie ustalenia faktyczne zostały poczynione głównie na podstawie dowodów z dokumentów. Dokumentami tymi były orzeczenia sądów, pisma procesowe(odpis kasacji),korespondencja ilustrująca przebieg procedury ENA. Prawdziwość tych dokumentów oraz stwierdzona nimi treść nie były kwestionowane przez strony. Powód nie wnioskował o dopuszczenie innych dowodów (np. dowodu z przesłuchania świadków, zeznań stron). W toku procesu był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Odmienne niż podnosi strona skarżąca – Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zebrany w prawie materiał dowodowy na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia. Wniosek tego Sądu, iż nie wykazano aby doszło po stronie powoda do powstania szkody zarówno co do zasady , jak i co do wysokości jest uzasadniony.

Sąd Apelacyjny zważa, że w treści pozwu powód wniósł o zasądzenie „zadośćuczynienia za wyrządzoną szkodę”.

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa, przewidzianej tak w art. 417, jak i art. 417¹ k.c. są: bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą (por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2015 r. V CSK 161/14).

Wbrew stanowisku wyrażonemu w apelacji powód nie przedstawił w pozwie obszernej argumentacji wykazującej doznaną przez niego krzywdę. Twierdzenia powoda, że spędził w zakładzie karnym ponad rok więcej niż wynosiła wymierzona kara – nie zostały potwierdzone. Z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że powód, oprócz kary orzeczonej w sprawie III K 858/03 miał jeszcze do odbycia kary orzeczone wyrokami późniejszymi. Zasadnie przyjęto, że nawet gdyby w 2010 r. Sąd Rejonowy dokonał poprawnego zaliczenia kary to wobec konieczności odbycia kar oruczonych później powód w dalszym ciągu byłby pozbawiony wolności. Podkreślenia wymaga, że po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy w (...) postanowieniem z 20 lipca 2016 r. zaliczył powodowi na poczet kary pozbawienia wolności wymierzonej w sprawie III K 858/03 okres pozbawienia wolności na terenie Republiki Irlandii od dnia 12 lipca 2008 r. do dnia 9 sierpnia 2009 r. W związku z powyższym doszło do ponownego obliczenia kary pozbawienia wolności w sprawie III K 858/03 i ustalenia jej końca na 12 grudnia 2011 r. Przesunięcie końca kary skutkowało w dalszej kolejności wprowadzeniem od 12 grudnia 2011 r. do 27 stycznia 2014 r. do wykonania kary wymierzonej wyrokiem łącznym przez Sąd Rejonowy w Nysie w sprawie o sygn. akt II K 64/14, następnie od 27 stycznia 2014 r. do 26 kwietnia 2016 r. kary wymierzonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Nysie w sprawie II K 1559/12. Od 26 kwietnia 2016 r. powód odbywa dalszą część kary wymierzonej w sprawie II K 64/14, której koniec przypada na 15 października 2018 r. Oznacza to, że powód w żadnym okresie nie był bezprawnie pozbawiony wolności.

Prawidłowo uznano zatem, że w wyniku wydania postanowienia z 15 lutego 2010 r. nie została wyrządzona powodowi jakakolwiek szkoda lub krzywda.

Wskazywane przez powoda w pozwie okoliczności, że pozostawał on w niepewności co do swojej przyszłości, nie mógł podjąć pracy w Zakładzie Karnym, ani na wolności, co skutkowało m.in. zadłużeniem mieszkania, w którym mieszka jego matka oraz, że nie mógł sprawować opieki nad swoją matką - nie zostały udowodnione. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika jedynie, że uwagi na konieczność odbywania opisanych wyżej kar pozbawienia wolności powód i tak nie miałyby możliwości podjęcia pracy, ani zaopiekowania się matką.

Trafnie wskazuje strona pozwana, że powód nie udowodnił, ani nawet nie uprawdopodobnił szkody ani krzywdy związanej z odmową zaliczenia okresu pozbawienia wolności w Irlandii. Nie wykazał, czy doszło do zadłużenia mieszkania, w którym zamieszkiwał wraz z matką, czy matka wymaga opieki. Z uwagi na orzeczone wobec powoda dalsze kary pozbawienia wolności, powód po odbyciu kary w sprawie III K 858/03, w dalszym ciągu nie przebywałby na wolności.

Podniesiony w apelacji, z ostrożności procesowej, zarzut naruszenia przepisu art. 442¹ k.c. poprzez uznanie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu jest bezprzedmiotowy, bowiem Sąd pierwszej Instancji w rozpoznawanej sprawie nie uwzględnił zarzutu przedawnienia roszczenia.

Mając to wszystko na uwadze, apelacja powoda wobec braku uzasadnionych podstaw prawnych, nie mogła odnieść skutku.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono, jak na wstępie.

Z uwagi na trudną sytuację majątkową powoda, brak dochodów oraz osadzenie w zakładzie karnym na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania go kosztami sądowymi.

Wynagrodzenie dla pełnomocnika z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym przyznano w wysokości określonej w § 8 pkt 6 w zw. z §16 ust.1 pkt.2 i §4 ust.3 powiększonej

o kwotę podatku od towarów i usług – na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016r. poz.1714).

SSA Irena Piotrowska SSA Grzegorz Stojek SSA Jadwiga Galas